

המוצא תפילין פרק עשירי עירובין

צו.

עין משפט גזר מצוה

ה א מיי פ"ד מהל' תפילין הלכה י סגן עשין כ טוש"ע א"ח סי' כ טע"ג ב:
 ו ב מיי וסגן ט"ז טור ע"ש א"ח סי' כ טע"ג ב:
 ז ג מיי פ"ח מהל' קרבן פסח הלכה א סגן עשין רנב:
 ח ד מיי פ"ח מהלכות מילה הלכה א סגן עשין כ טוש"ע א"ח סי' רט:
 ט ה טוש"ע א"ח סי' ט סע"ג ג כג"ה סי' :

ימים וכו' פרט לשבתות וי"ט. נראה דלדרש' ללחות על ידך דבסמוך קא סמך ולכאורה אין להניח תפילין במוה"מ שא"כ אות דאסור במלאכה דבדר שאינו אדו ועוד דחייב בסוכה חמך וכן פסקו בהלכות גדולות אצל צירושלמי (פרק אלו מגלחין הלכה ד) משמע דלרין להניח דגרס ההוא גברא דאדו תפילין אחא לקמיה דרז כהנאל שדריה לקמיה דרזבא דר זר כהנא אחר ליה לספרא זיל ליה תפילין ואת כחזו לך דתנא כותב אדס תפילין לעצמו אחא לקמיה דרז א"ל זיל כתוב ליה להדיא מתני' פליגי עליה דרז כותב אדס תפילין לעצמו אצל לאחרים לא רז פתר להניח פירוש מעמיד המשנה שרצה להניח לאחר המועד אצל לנורך המועד יכול לכתוב אף לאחרים וכן עמא דבר עוד מצינו ראייה מספ"ק דצילה (דף טו.) גבי משלחין תפילין: **ושמרת את החוקה הזאת.** מכלן אור"ת דלפ"י

ואיבעית אימא. לענין ללכת כולי עלמא לא פליגי דידי מוצתיה נפיק אע"ג דלא איכוון ולענין כל תוסף פליגי לת"ק כי היכי דלענין מפיך נפיק לענין כל תוסף נמי עבר ולרצן גמליאל אי לא מכוון למצוה לא עבר: **ואיבעית אימא אי סבירא לן.** (ט) דלכ"ע שבת זמן תפילין לא לעבור ולא ללכת צעי כוונה ואיכא כל תוסף אלא שבת לא זמן תפילין הוא וצדא פליגי דת"ק סבר שלא צומנו נמי אפי' בלא כוונה מצוה היא ותוספת עמה ולרצן גמליאל שלא צומנו ואינו מתכוין אין כאן רצו מצוה ואין כאן תוספת: זוג א' נמי לא. דיש כאן תוספת שמוסף שבת על החול למצות תפילין: ועוד הישן בשמיני בסוכה ילקה. דמוסף שמיני על השביעי ואנן מיתב יתבינן בשמיני צפקס שביעי לכתחלה אלא שלא צומנו בלא כוונה לאו תוספת הוא ולהכי שרינן דאי שמיני הוא לא מכוין למצות סוכה: מהוררסא דנשינן מעיקרא. שבת זמן ולא זמן תפילין הוא (ט) קא מייפלגי: ומאן. מנא דשמעת ליה דאמר שבת זמן תפילין דמוקיס מתני' אליביה: ושמרת את החוקה. צפרשת קדש לי כתיב והיא אחת מד' פרוש של תפילין: אלא לענין פסח. דאירי זה לעיל מינה והאי מימיה ימימה משנה לשנה דמתרגמינן מוזמן לומר. אלמא מדלא דריש ר' עקיבא האי קרא בתפילין ש"מ דס"ל ליה ושבת זמן תפילין דלא קא ממעט להו קרא: והא דפנן. צפ"ק דכריתות (דף ג'.) שרי ומוסף והמילה. אע"פ שיש כרת והחיל ואין כהן לאו אלא מצות עשה הן אין מציאין על שגגתן חטאת שאין חטאת צאה אלא על לאו דכרת דכתיב (ויקרא ד) אשר לא תעשנה וגו': לאו נמי איכא. דהא כתיב ושמרת וכל שמירה אזהרת לאו היא כדר' אבין: השמר דלאו לאו והשמר דעשה עשה. פ"י השמר שלא תעשה כן כגון השמר לך פן תכרות ברית וגו' (שמות לז) השמר לך פן תנקש וגו' (דברים יב) השמר בנגע הארעם (שם ד) שלא יקון בהרסו. השמר דעשה כי האי דושמרת את החוקה: מי שצרכין אות. ימים שישראל צרכין להעמיד אות על עמלן להכיר שהם מחויבים בתורתם של הקצ"ה ילאו שצבות ימיים טובים שהן לעמלן אות בין הקצ"ה לישראל דכתיב (שמות לא) כי אות היא ביני וביניכם: הניעור צליה. שאין לו לחוש שמה יפיה בתפילין: רצה מניה. ואינו

(א) ר"ה כח: (ב) א זכמות קו: כריתות לו: (ד) מכות יג: שבעות ד. לו. סוטה ה. ע"ז נא: זכמות קו. מנחות ט: (ט) יומא פא. מנחות לו: (ו) מנחות לו: (ז) זכמות יט: (ח) זכמות זמ: (ט) ועי' ירושלמי כריתות פ"ב ה"ג, ר"ה ל"ג.

תורה אור השלם

1. ושמרת את החוקה הזאת למעודה מימים ימימה: שבות יג י
2. וקרה לך לאות על ידך וקרבון בין עיניך למען תתקוה תורת ה' בפיך כי ביד יתקוה הוציאתיך ממצרים: שבות יג י

הגהות הב"ח

(א) גבי ודילמא סבירא ליה ליה: (ב) רש"י ד"ה ואיבעית אימא אי סבירא לן אי שמעינן דלכילי עלמא: (ג) ד"ה מהוררסא וכו' דקא מייפלגי: (ד) ד"ה קרא: נמי וכו' דמהוררסא קרא: (ה) תוס' ד"ה מיכל וכו' וכפין דלא מייבונה וכו': (ו) בא"ד דעמא למ"ד דלית ליה רשות משום:

מוסף רש"י

הישן בשמיני בסוכה. שלא נטוש מצוה, ילקה. שרי ומוסף והמילה. אע"פ שיש כרת והחיל ואין כהן לאו אלא מצות עשה הן אין מציאין על שגגתן חטאת שאין חטאת צאה אלא על לאו דכרת דכתיב (ויקרא ד) אשר לא תעשנה וגו': לאו נמי איכא. דהא כתיב ושמרת וכל שמירה אזהרת לאו היא כדר' אבין: השמר דלאו לאו והשמר דעשה עשה. פ"י השמר שלא תעשה כן כגון השמר לך פן תכרות ברית וגו' (שמות לז) השמר לך פן תנקש וגו' (דברים יב) השמר בנגע הארעם (שם ד) שלא יקון בהרסו. השמר דעשה כי האי דושמרת את החוקה: מי שצרכין אות. ימים שישראל צרכין להעמיד אות על עמלן להכיר שהם מחויבים בתורתם של הקצ"ה ילאו שצבות ימיים טובים שהן לעמלן אות בין הקצ"ה לישראל דכתיב (שמות לא) כי אות היא ביני וביניכם: הניעור צליה. שאין לו לחוש שמה יפיה בתפילין: רצה מניה. ואינו

רבינו הנואל

איכא דאמרי כולי עלמא (לצאת) לא בעי כוונה ובלעבור משום כל תוסף ובלעבור משום כל תוסף לא בעי כוונה, ורובן גמליאל סבר אינו עובר עד שיתכוון לעבור. ואיבעית אימא אי סבירא לן דשבת (לאו זמן תפילין ספר אחת) זמן תפילין היא (דכ"ו) לא לצאת ולא לעבור ולא בעי כוונה, והבא בלעבור שלא בזמנה פליגי. אי הכי לר' מאיר דאמר שבת לאו זמן תפילין היא, לא לצאת ולא לעבור ולא בעי כוונה, אלא אע"פ שאינו מתכוין לא לצאת ולא לעבור חייב. אפי' הוה אחד אסרי. וכן הישן בשמיני בסוכה וילקח שובר על בסוכות ותשכב שבת ימים, והוא יושב ש"ח, והוסף על ד' ימים שבתו. ואפי' אלא תנחול לעבור. אלא מהוררסא דנשינן מיעיקרא, ומתני' דלא כר' מאיר. מאן תנא הוא דסבר שבת זמן תפילין היא ר' עקיבא היא, דתניא ושמרת כו', עד אלא לפסח בלבד, אבל תפילין אפילו בשבתות ימיים טובים, ואקשינן אלא הא דתנן בכריתות פרק א' הפסח והמילה מצות עשה הן, דלא כתיב בהו לאו, כיון דאוקמה לפרשה זו בפסח דכתיב בה ושמרת, שמירה זו לאו היא, כר' אבין אי"י אלא, תנא גמ ספח יש בו לאו, ופרקינן ר' עקיבא סבר שמירה דלאו הוא לאו, והוא שמירה דעשה הוא. וסבר ר' עקיבא שבת זמן תפילין, והתניא כו'. ותנדרב כי ר' עקיב' סבר שבת לאו זמן תפילין היא, דשבת גופה אות היא. אבל לילה זמן תפילין היא, מדקאמר פרשה זו כולה בפסח נאמרה. ואיתן דסבר שבת זמן תפילין היא. מדקאמר היה (נועה) היא. מדקאמר היה (נועה) צריכה בלילה רצה חולץ רצה מניה. ש"מ דלילה זמן תפילין היא סבירא ליה. ורחינן להא דוקיא. אלא האי תנא הוא דתניא מיכל בת שאול היתה מנחת תפילין (בלילה) ולא מיהו בה חכמים. לאו משום דסבירא תפילין מצות עשה שלא הזמן גרמא היא. כלומר זמנא בכל יום ואפי' בשבתות וימים טובים, לפיכך לא מיהו בה חכמים, ש"מ דשבת זמן תפילין סבירא להו. ורחינן, ודילמא חכמים סבירא להו

צו. נראה דלדרש' ללחות על ידך דבסמוך קא סמך ולכאורה אין להניח תפילין במוה"מ שא"כ אות דאסור במלאכה דבדר שאינו אדו ועוד דחייב בסוכה חמך וכן פסקו בהלכות גדולות אצל צירושלמי (פרק אלו מגלחין הלכה ד) משמע דלרין להניח דגרס ההוא גברא דאדו תפילין אחא לקמיה דרז כהנאל שדריה לקמיה דרזבא דר זר כהנא אחר ליה לספרא זיל ליה תפילין ואת כחזו לך דתנא כותב אדס תפילין לעצמו אחא לקמיה דרז א"ל זיל כתוב ליה להדיא מתני' פליגי עליה דרז כותב אדס תפילין לעצמו אצל לאחרים לא רז פתר להניח פירוש מעמיד המשנה שרצה להניח לאחר המועד אצל לנורך המועד יכול לכתוב אף לאחרים וכן עמא דבר עוד מצינו ראייה מספ"ק דצילה (דף טו.) גבי משלחין תפילין: **ושמרת את החוקה הזאת.** מכלן אור"ת דלפ"י

צו. נראה דלדרש' ללחות על ידך דבסמוך קא סמך ולכאורה אין להניח תפילין במוה"מ שא"כ אות דאסור במלאכה דבדר שאינו אדו ועוד דחייב בסוכה חמך וכן פסקו בהלכות גדולות אצל צירושלמי (פרק אלו מגלחין הלכה ד) משמע דלרין להניח דגרס ההוא גברא דאדו תפילין אחא לקמיה דרז כהנאל שדריה לקמיה דרזבא דר זר כהנא אחר ליה לספרא זיל ליה תפילין ואת כחזו לך דתנא כותב אדס תפילין לעצמו אחא לקמיה דרז א"ל זיל כתוב ליה להדיא מתני' פליגי עליה דרז כותב אדס תפילין לעצמו אצל לאחרים לא רז פתר להניח פירוש מעמיד המשנה שרצה להניח לאחר המועד אצל לנורך המועד יכול לכתוב אף לאחרים וכן עמא דבר עוד מצינו ראייה מספ"ק דצילה (דף טו.) גבי משלחין תפילין: **ושמרת את החוקה הזאת.** מכלן אור"ת דלפ"י

צו. נראה דלדרש' ללחות על ידך דבסמוך קא סמך ולכאורה אין להניח תפילין במוה"מ שא"כ אות דאסור במלאכה דבדר שאינו אדו ועוד דחייב בסוכה חמך וכן פסקו בהלכות גדולות אצל צירושלמי (פרק אלו מגלחין הלכה ד) משמע דלרין להניח דגרס ההוא גברא דאדו תפילין אחא לקמיה דרז כהנאל שדריה לקמיה דרזבא דר זר כהנא אחר ליה לספרא זיל ליה תפילין ואת כחזו לך דתנא כותב אדס תפילין לעצמו אחא לקמיה דרז א"ל זיל כתוב ליה להדיא מתני' פליגי עליה דרז כותב אדס תפילין לעצמו אצל לאחרים לא רז פתר להניח פירוש מעמיד המשנה שרצה להניח לאחר המועד אצל לנורך המועד יכול לכתוב אף לאחרים וכן עמא דבר עוד מצינו ראייה מספ"ק דצילה (דף טו.) גבי משלחין תפילין: **ושמרת את החוקה הזאת.** מכלן אור"ת דלפ"י

צו. נראה דלדרש' ללחות על ידך דבסמוך קא סמך ולכאורה אין להניח תפילין במוה"מ שא"כ אות דאסור במלאכה דבדר שאינו אדו ועוד דחייב בסוכה חמך וכן פסקו בהלכות גדולות אצל צירושלמי (פרק אלו מגלחין הלכה ד) משמע דלרין להניח דגרס ההוא גברא דאדו תפילין אחא לקמיה דרז כהנאל שדריה לקמיה דרזבא דר זר כהנא אחר ליה לספרא זיל ליה תפילין ואת כחזו לך דתנא כותב אדס תפילין לעצמו אחא לקמיה דרז א"ל זיל כתוב ליה להדיא מתני' פליגי עליה דרז כותב אדס תפילין לעצמו אצל לאחרים לא רז פתר להניח פירוש מעמיד המשנה שרצה להניח לאחר המועד אצל לנורך המועד יכול לכתוב אף לאחרים וכן עמא דבר עוד מצינו ראייה מספ"ק דצילה (דף טו.) גבי משלחין תפילין: **ושמרת את החוקה הזאת.** מכלן אור"ת דלפ"י

צו. נראה דלדרש' ללחות על ידך דבסמוך קא סמך ולכאורה אין להניח תפילין במוה"מ שא"כ אות דאסור במלאכה דבדר שאינו אדו ועוד דחייב בסוכה חמך וכן פסקו בהלכות גדולות אצל צירושלמי (פרק אלו מגלחין הלכה ד) משמע דלרין להניח דגרס ההוא גברא דאדו תפילין אחא לקמיה דרז כהנאל שדריה לקמיה דרזבא דר זר כהנא אחר ליה לספרא זיל ליה תפילין ואת כחזו לך דתנא כותב אדס תפילין לעצמו אחא לקמיה דרז א"ל זיל כתוב ליה להדיא מתני' פליגי עליה דרז כותב אדס תפילין לעצמו אצל לאחרים לא רז פתר להניח פירוש מעמיד המשנה שרצה להניח לאחר המועד אצל לנורך המועד יכול לכתוב אף לאחרים וכן עמא דבר עוד מצינו ראייה מספ"ק דצילה (דף טו.) גבי משלחין תפילין: **ושמרת את החוקה הזאת.** מכלן אור"ת דלפ"י

צו. נראה דלדרש' ללחות על ידך דבסמוך קא סמך ולכאורה אין להניח תפילין במוה"מ שא"כ אות דאסור במלאכה דבדר שאינו אדו ועוד דחייב בסוכה חמך וכן פסקו בהלכות גדולות אצל צירושלמי (פרק אלו מגלחין הלכה ד) משמע דלרין להניח דגרס ההוא גברא דאדו תפילין אחא לקמיה דרז כהנאל שדריה לקמיה דרזבא דר זר כהנא אחר ליה לספרא זיל ליה תפילין ואת כחזו לך דתנא כותב אדס תפילין לעצמו אחא לקמיה דרז א"ל זיל כתוב ליה להדיא מתני' פליגי עליה דרז כותב אדס תפילין לעצמו אצל לאחרים לא רז פתר להניח פירוש מעמיד המשנה שרצה להניח לאחר המועד אצל לנורך המועד יכול לכתוב אף לאחרים וכן עמא דבר עוד מצינו ראייה מספ"ק דצילה (דף טו.) גבי משלחין תפילין: **ושמרת את החוקה הזאת.** מכלן אור"ת דלפ"י

צו. נראה דלדרש' ללחות על ידך דבסמוך קא סמך ולכאורה אין להניח תפילין במוה"מ שא"כ אות דאסור במלאכה דבדר שאינו אדו ועוד דחייב בסוכה חמך וכן פסקו בהלכות גדולות אצל צירושלמי (פרק אלו מגלחין הלכה ד) משמע דלרין להניח דגרס ההוא גברא דאדו תפילין אחא לקמיה דרז כהנאל שדריה לקמיה דרזבא דר זר כהנא אחר ליה לספרא זיל ליה תפילין ואת כחזו לך דתנא כותב אדס תפילין לעצמו אחא לקמיה דרז א"ל זיל כתוב ליה להדיא מתני' פליגי עליה דרז כותב אדס תפילין לעצמו אצל לאחרים לא רז פתר להניח פירוש מעמיד המשנה שרצה להניח לאחר המועד אצל לנורך המועד יכול לכתוב אף לאחרים וכן עמא דבר עוד מצינו ראייה מספ"ק דצילה (דף טו.) גבי משלחין תפילין: **ושמרת את החוקה הזאת.** מכלן אור"ת דלפ"י

צו. נראה דלדרש' ללחות על ידך דבסמוך קא סמך ולכאורה אין להניח תפילין במוה"מ שא"כ אות דאסור במלאכה דבדר שאינו אדו ועוד דחייב בסוכה חמך וכן פסקו בהלכות גדולות אצל צירושלמי (פרק אלו מגלחין הלכה ד) משמע דלרין להניח דגרס ההוא גברא דאדו תפילין אחא לקמיה דרז כהנאל שדריה לקמיה דרזבא דר זר כהנא אחר ליה לספרא זיל ליה תפילין ואת כחזו לך דתנא כותב אדס תפילין לעצמו אחא לקמיה דרז א"ל זיל כתוב ליה להדיא מתני' פליגי עליה דרז כותב אדס תפילין לעצמו אצל לאחרים לא רז פתר להניח פירוש מעמיד המשנה שרצה להניח לאחר המועד אצל לנורך המועד יכול לכתוב אף לאחרים וכן עמא דבר עוד מצינו ראייה מספ"ק דצילה (דף טו.) גבי משלחין תפילין: **ושמרת את החוקה הזאת.** מכלן אור"ת דלפ"י

צו. נראה דלדרש' ללחות על ידך דבסמוך קא סמך ולכאורה אין להניח תפילין במוה"מ שא"כ אות דאסור במלאכה דבדר שאינו אדו ועוד דחייב בסוכה חמך וכן פסקו בהלכות גדולות אצל צירושלמי (פרק אלו מגלחין הלכה ד) משמע דלרין להניח דגרס ההוא גברא דאדו תפילין אחא לקמיה דרז כהנאל שדריה לקמיה דרזבא דר זר כהנא אחר ליה לספרא זיל ליה תפילין ואת כחזו לך דתנא כותב אדס תפילין לעצמו אחא לקמיה דרז א"ל זיל כתוב ליה להדיא מתני' פליגי עליה דרז כותב אדס תפילין לעצמו אצל לאחרים לא רז פתר להניח פירוש מעמיד המשנה שרצה להניח לאחר המועד אצל לנורך המועד יכול לכתוב אף לאחרים וכן עמא דבר עוד מצינו ראייה מספ"ק דצילה (דף טו.) גבי משלחין תפילין: **ושמרת את החוקה הזאת.** מכלן אור"ת דלפ"י

צו. נראה דלדרש' ללחות על ידך דבסמוך קא סמך ולכאורה אין להניח תפילין במוה"מ שא"כ אות דאסור במלאכה דבדר שאינו אדו ועוד דחייב בסוכה חמך וכן פסקו בהלכות גדולות אצל צירושלמי (פרק אלו מגלחין הלכה ד) משמע דלרין להניח דגרס ההוא גברא דאדו תפילין אחא לקמיה דרז כהנאל שדריה לקמיה דרזבא דר זר כהנא אחר ליה לספרא זיל ליה תפילין ואת כחזו לך דתנא כותב אדס תפילין לעצמו אחא לקמיה דרז א"ל זיל כתוב ליה להדיא מתני' פליגי עליה דרז כותב אדס תפילין לעצמו אצל לאחרים לא רז פתר להניח פירוש מעמיד המשנה שרצה להניח לאחר המועד אצל לנורך המועד יכול לכתוב אף לאחרים וכן עמא דבר עוד מצינו ראייה מספ"ק דצילה (דף טו.) גבי משלחין תפילין: **ושמרת את החוקה הזאת.** מכלן אור"ת דלפ"י

צו. נראה דלדרש' ללחות על ידך דבסמוך קא סמך ולכאורה אין להניח תפילין במוה"מ שא"כ אות דאסור במלאכה דבדר שאינו אדו ועוד דחייב בסוכה חמך וכן פסקו בהלכות גדולות אצל צירושלמי (פרק אלו מגלחין הלכה ד) משמע דלרין להניח דגרס ההוא גברא דאדו תפילין אחא לקמיה דרז כהנאל שדריה לקמיה דרזבא דר זר כהנא אחר ליה לספרא זיל ליה תפילין ואת כחזו לך דתנא כותב אדס תפילין לעצמו אחא לקמיה דרז א"ל זיל כתוב ליה להדיא מתני' פליגי עליה דרז כותב אדס תפילין לעצמו אצל לאחרים לא רז פתר להניח פירוש מעמיד המשנה שרצה להניח לאחר המועד אצל לנורך המועד יכול לכתוב אף לאחרים וכן עמא דבר עוד מצינו ראייה מספ"ק דצילה (דף טו.) גבי משלחין תפילין: **ושמרת את החוקה הזאת.** מכלן אור"ת דלפ"י